

Крошка С.А. Новітні технології супроводу інклюзивної освітньої практики для дітей з особливими потребами «Кроки до партнерства» / С.А. Крошка Професійна підготовка вихователів закладів ДО на засадах компетентнісного підходу в умовах ВШ : збірник науково-методичних праць. / [за заг.ред. В.М.Кушнір]. – Умань : ВПЦ Візаві, 2018. – С.52-56.

Анотація. У статті розкрито новітні технології супроводу інклюзивної освітньої практики для дітей з особливими потребами «Кроки до партнерства» на базі Лисичанського педагогічного коледжу, де викладачі використовують різні форми, методи, технології, інновації у роботі з дітьми різних нозологій.

Ключові слова: інклюзія, нозології, партнерство.

Крошка С.А.,

вчитель-методист, викладач вищої кваліфікаційної категорії предметів фізкультурного циклу Відокремленого підрозділу «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ СУПРОВОДУ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРАКТИКИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ «КРОКИ ДО ПАРТНЕРСТВА»

Сьогодні проблема навчання дітей з особливими освітніми потребами набуває широкої актуальності [3]. Інклюзивна освіта стає доступною для дітей з особливими освітніми потребами, адже право на рівний доступ до якісної освіти та навчання за місцем проживання в умовах дошкільного закладу освіти (ДЗО) – це право всіх дітей. Але перші спроби включити дітей з особливостями розвитку в освітній процес, зокрема дошкільних закладів, наразі мають багато перешкод і в більшості випадків поки що не готові для прийняття таких дітей. Методичних матеріалів для різних нозологій в широкому вжитку немає.

Наразі розроблена достатня нормотворча база для організації інклюзивної діяльності у ДЗО. Зокрема у Законі України «Про дошкільну освіту»

зазначається, що «для задоволення освітніх, соціальних потреб, організації корекційно-розвиткової роботи у складі дошкільних навчальних закладів можуть створюватися спеціальні та інклюзивні групи для виховання і навчання дітей з особливими освітніми потребами» [2]. Основна місія Всеукраїнського фонду «Крок за кроком»: «сприяти втіленню освітніх реформ з реалізації особистісно-орієнтованої, інклюзивної освітньої моделі з активним залученням сімей і громад, шляхом проведення тренінгів для освітян, батьків, представників громадських організацій; ініціювання та реалізації проектів, спрямованих на забезпечення рівного доступу до якісної освіти для усіх дітей, включаючи дітей з особливими потребами; залучення сімей і громади до освітнього та управлінського процесів» [1].

Сучасні заклади освіти включилися у роботу щодо використання технологій супроводу інклюзивної освітньої практики для дітей з особливими потребами, прагнуть знайти ефективні форми, методи, технології власного розвитку у майбутньому. Для здійснення кроків до партнерства необхідний постійний пошук нових ресурсів для задоволення освітніх потреб здобувачів освіти, запровадження інновацій, розробка проектів, проведення наукових форумів, що будуть враховувати інтереси всіх партнерів.

Як зазначає А. А. Колупаєва у посібнику «Інклюзивна школа: особливості організації та управління»: «Найкраща формула для впровадження нововведень – це ідея, ініціатива та кілька друзів» (Марк Генсон) [3].

От і Лисичанський педагогічний коледж приєднався до влучного гасла Марка Генсона: створив свою ідею, підхопив ініціативу Всеукраїнського фонду «Крок за кроком», почав шукати однодумців та партнерів у складній та нелегкій справі щодо впровадження основних ідей переваг інклюзивної освіти.

В роботі викладачі використовують різні форми, методи, технології, інновації у роботі з дітьми різних нозологій. Так, актуальними є «Уроки доброти та пізнання», які направлені на використання профілактичної дії каністерапії – нетрадиційної психотерапевтичної методики лікування, реабілітації і профілактики, для якої використовуються спеціально відібрані

собаки. Пропагують та активно культивують у освітньому процесі даний напрям роботи фахівці Крошка С.А., Борисенко Л.Л., Цвік О.С.

Визначимо кроки партнерства закладу освіти щодо інклюзивного супроводу: регіональний семінар-виставка «Актуальні проблеми розвитку спорту з собаками» (представлення порід собак, шоу костюмів, забіги з собаками, фотосалон «Собака-обнімака»); Всеукраїнська науково-практична конференція «Система надання освіти дітям з особливими потребами в умовах сучасного закладу освіти», яка стала результатом ефективної співпраці з науковцями, вихователями ДЗО, батьками, громадськістю регіону; запровадження в роботу коледжу курсів «Формування культури здоров'я молоді з особливими потребами»; участь у освітніх форумах, зокрема «Інноваційно-освітній простір навчальних закладів: науково-практичні досягнення» (2016, ЛОІППО м.Сєверодонецьк). Викладачі Крошка С.А., Борисенко Л.Л. поділилися досвідом роботи ЛПК щодо підготовки майбутніх фахівців Луганщини до роботи в інклюзивному середовищі під час проведення майстер класів із забезпеченням мультимедіа; упровадження сучасних методів та форм роботи в інклюзивній освіті: тибетське та даоське оздоровлення, традиційна китайська медицина використання подушок-пазлів, ігри з тілом, ногами, мудри, пластиліновий живопис зі шприца, казкотерапія, пісочна терапія, хороводотерапія, елементи бестінгу, етюди психогімнастики, валеокорекцію, заняття з фітболами, стретчінг, вправи на релаксацію та ін.; проведення інформаційно-просвітницьких годин зі студентами спеціальності «Дошкільна освіта»; створення репозиторію з методичним, науковим матеріалом щодо досвіду роботи Лисичанського педагогічного коледжу у роботі з дітьми, які мають особливі потреби (наукові статті, збірки матеріалів різних форумів, ІКТ-забезпечення).

Пропонуємо комплекс вправ, які можна використовувати під час роботи з дітьми дошкільного віку в рамках використання каністерапії:

1. «Збери й погодуй». На підлогу висипають сухий корм. Дітям пропонують тягти картки різних кольорів, видають мисочки такого ж кольору,

як і витягнута картка. Потім вони одержують дерев'яні щипці, за допомогою яких будуть збирати розсипаний корм. Хто з дітей збере більше корму в миску, тобто працює швидше, той і одержить право першим годувати собаку.

2. «Урятуй собаку в океані». Собака перебуває в положенні лежачи посередині кімнати. До неї викладається масажна доріжка зі спеціальних елементів. Потрібно пройти по «острівцях» і погодувати собачку.

3. «Гра в кубик». Дитині видається великий м'який кубик, до граней якого на липучках прикріплені зображення собаки в різних положеннях. Дитина кидає куб і дивиться, що на ньому випадає. Наприклад, кубик показав, що собака сидить. Дитина подає команду «Сидіти!». Потім дитині пропонується наслідувати собаку, тобто сісти так, як і вона.

4. «Перукарня». Дітям пропонується прикрасити собаку шпильками-крабами, гумками, бантиками, кольоровими шнурочками (дрібна моторика пальців рук).

5. «Собаче Party». Запрошуються господарі з собаками різних порід. Собак будуть перевдягати у різні костюми.

6. «Смуга перешкод в окулярах». Дітям пропонують взяти собаку за поводок, очі закриті. Собака в цей час повинна самотійно вести дітей між різними предметами.

7. «Дорога разом». Розповідь про собак, які можуть бути поводитирями.

8. Благодійна акція «Собака-обнімака». Запросити дорослих до закладу. Запропонувати купити вхідний білет і дозволити сфотографуватися з собакою.

9. «Розпис портрета собаки». Пропонують дітям портрет собаки, який можна викласти крупами, зернами кави; розфарбувати крейдою, фарбами, олівцями тощо.

Існує безліч вправ з використанням профілактичної дії каністерапії на дітей які мають особливі потреби. В майбутньому ми будемо розширювати діапазон форм, методів роботи з такими дітьми.

Література

1. Всеукраїнський фонд «Крок за кроком» [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.ussf.kiev.ua/about/>.
2. Закон України «Про дошкільну освіту». (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 49, ст.259) [Електронний ресурс] – Режим доступу : www.un.org/esa/socdev/enable/documents/.
3. Колупаєва А. А. Основи інклюзивної освіти [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://skaz.com.ua/medic/12350/index.html>.
4. Крошка С.А. Змінимо світ для дітей з особливими потребами - кроки до партнерства: збірка матеріалів з досвіду роботи / Мінєнко Г.М., Ігнатуша А.Л., Борисенко Л.Л. – Лисичанськ : ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка» – Лисичанськ : ФОП Пронькіна К.В. – 2017. – 55 с.